

BAHREYN BİLGİ NOTU

MART
2022

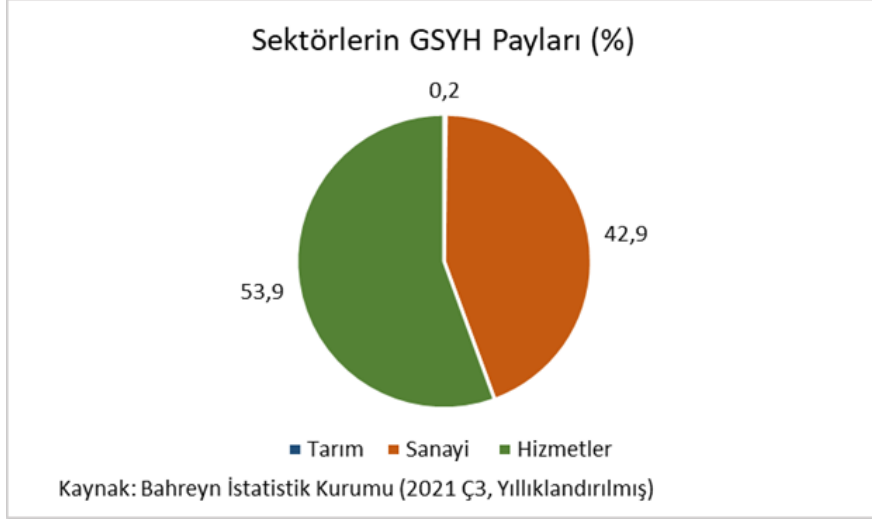
GÜNCEL VERİLER

MAKROEKONOMİK
GÖSTERGELER VE TAHMİNLER

GÖSTERGE	DEĞER	2019	2020	2021 (tahmini)
GSYH (cari fiyatlarla)	Milyar USD	38,4	34,7	39,1
Büyüme	%	2,5	-5	2,4
Nüfus	Milyon Kişi	1,4	1,4	1,5
Kişi Başı Gelir	USD	25.925	23.589	26.293
Enflasyon	%	1	-2,3	-0,6
İşsizlik Oranı	%	4	4,8	3,8
Cari Denge / GSYH	%	-2	-9,3	-2,9
Bütçe Dengesi / GSYH	%	-9	-17,8	-7,9
İhracat	Milyar USD	14	12	12,4
İthalat	Milyar USD	19	15	14,1

Kaynak: IMF KEG Ekim 2021, Trademap, Bahreyn İstatistik Kurumu (Nüfus, enflasyon ve ticaret verileri harici veriler, resmi olarak açıklanmadığından 2021 için IMF tahminidir.)

1. BAHREYN EKONOMİSİ GENEL GÖRÜNÜMÜ

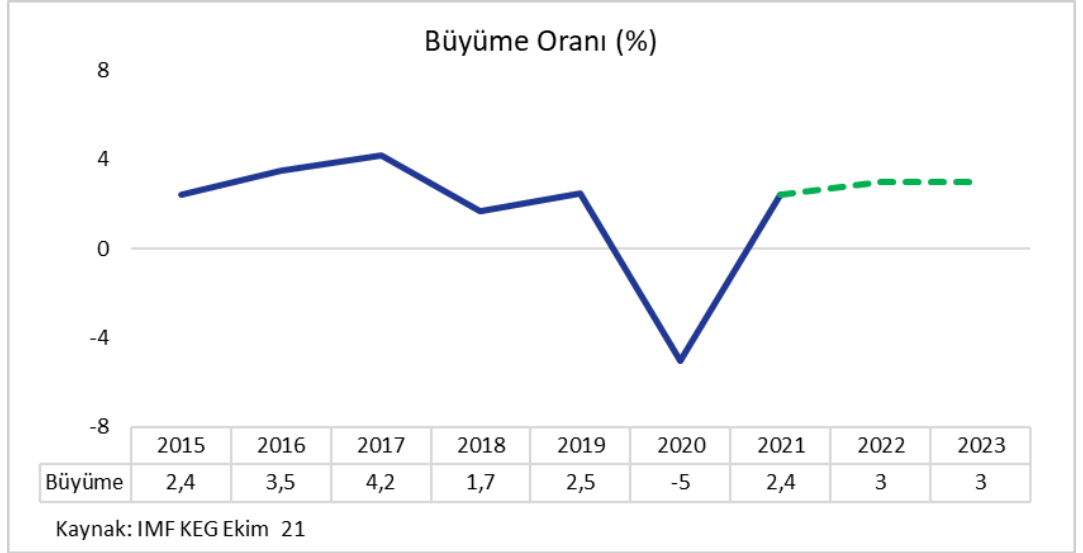
Bahreyn, Körfez ülkeleri içinde petrol üretimi ve rezervleri en düşük olandır. Bu sebeple, ekonomiyi çeşitlendirme çabalarına büyük önem vermekte ve yabancı sermaye için elverişli bir iş ortamı oluşturmaya çalışmaktadır. Bahreyn, ekonomisini çeşitlendirmedeki başarılarına rağmen hidrokarbon sektörüne oldukça bağlıdır.

Ülkede elverişli toprak bulunmadığından tarım sektörü gelişmemiş olup GSYH'nin %0,2'sini oluşturmaktadır. Hükümet, sektörün ithalat bağımlılığını azaltmak için geniş kapsamlı entegre tarım ve balıkçılık projesini hayata geçirmeyi planlamaktadır. Sanayi sektöründe ise, petrol rafinesi, petrokimya tesisleri ve alüminyum tesisleri önemli sanayi kuruluşları arasındadır. Devlete ait, alüminyum işleme (ALBA) tesisi Çin'den sonra dünyanın en büyük alüminyum ergitme tesisidir. Sektör GSYH'nin %43'unu oluşturmaktadır. Ülkede hizmetler sektörü gelişmiş olup ekonominin %54'ünü kapsamaktadır. Arap dünyasının önemli turizm destinasyonu olan ülkede bankacılık sektörü de oldukça gelişmiştir.

Bahreyn ekonomisi 2017 yılında %4,2 büyüdükten sonra, 2018 yılında petrol sahasının bakıma girmesiyle büyüme hızı yavaşlamıştır. Ancak, inşaat sektöründeki büyüme ve buna bağlı iç talep ülkenin bu yılda %1,7 genişlemesini sağlamıştır. 2020 yılında salgının etkisiyle başta petrol fiyatlarının düşmesi, turizm sektörünün önemli ölçüde daralması Bahreyn ekonomisini olumsuz etkileyerek %5 daralmasına neden olmuştur. 2021 yılının ilk çeyreğinde petrol sektörü toparlanmaya başlasa da, petrol dışı sektör salgın kaynaklı %3 daralarak ekonominin ilk çeyrekte %2,1 küçülmesine neden olmuştur. İkinci çeyrekte ise, aşılmanın hızlanması, petrol fiyatlarının ve hizmetler sektörünün toparlanmaya başlamasıyla %5,7 büyümüştür.

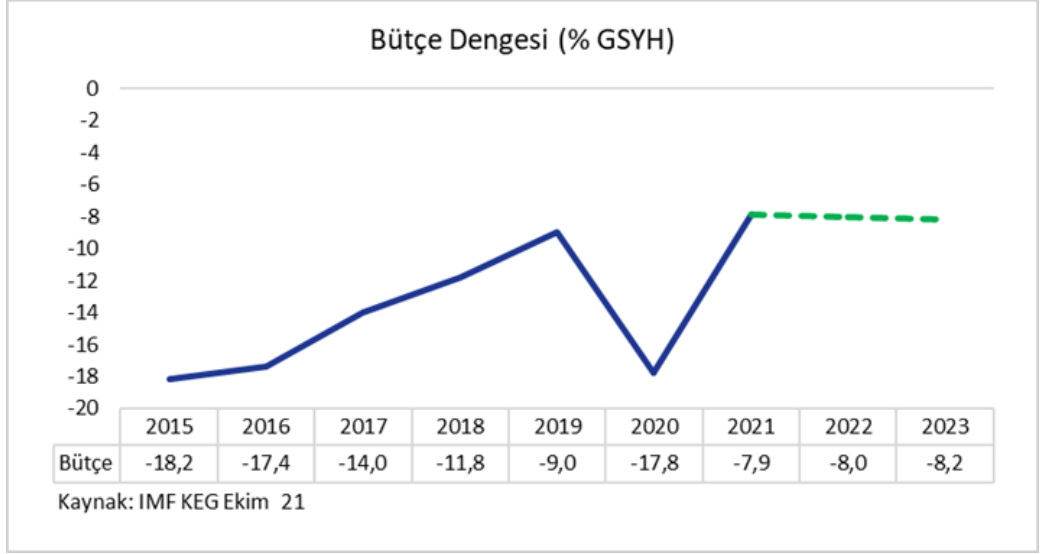
Kaydedilen büyüme oranı 2020 başlarından bu yana yaşanan en yüksek oran olmuştur. Üçüncü çeyrekte, petrol sektörünün yıllık bazda daralmasına karşın, petrol dışı sektörün %3,8 büyümesinden kaynaklı ülke bu çeyrekte %2,1 genişlemiştir. 2021 yıl genelinde Bahreyn ekonomisinin %2,4 büyüdüğü tahmin edilmektedir.

2. BÜTÇE DENGESİ

Çeşitlenmeye başlayan ekonomiye rağmen hidrokarbon sektörü hala bütçe gelirlerinin %70'ine yakınına oluşturmaktadır. Ülkede hidrokarbon sektörü dışında kurumlar vergisi ve gelir vergisi bulunmaması 2019 yılına kadar kamu maliyesinin ciddi açıklar vermesine neden olmuştur.

2015-2017 yılları arasında ortalama %15-16 düzeyinde bütçe açığı veren kamu maliyesi 2019 yılında %5 KDV uygulanmaya başlanmasıyla birlikte GSYH cinsinden %9 açık vermiştir. 2020 yılında, temel sosyal harcamaların olması, petrol fiyatlarının düşmesi ve GSYH'nin daralması, kamu maliyesini olumsuz etkilemiştir. Ayrıca, Ocak 2020'de elektrik-su üzerindeki KDV'nin kaldırılması da bütçe açığını %17,8'e iletmiş nedenlerden olmuştur. 2021 yılında ise, turizmin yeniden canlanmaya başlaması ve enerji fiyatlarının yükselmesinin bütçe dengesine olumlu yansıdığı tahmin edilmektedir. IMF'ye göre Bahreyn bütçe dengesi 2021 yılında GSYH cinsinden %7,9 bütçe açığı vermiştir.

3. SWOT ANALİZİ (FITÇ)

Güçlü Yönleri:

- Bahreyn'in ekonomisi Körfez'deki diğer ülkeler nazaran daha çeşitlidir.
- İyi gelişmiş bir bankacılık sektörü, büyüyen bir İslami finans ve fintech endüstrisi ile bölgesel bir finans merkezidir.
- Ekonomi, başta inşaat sektörü olmak üzere petrol dışı endüstrinin dayanıklılığından yararlanmaktadır.

Zayıf Yönleri:

- Şeffaf olmayan bütçe dışı işlemlerin devam etmesi nedeniyle artan devlet borcuna ilişkin endişeler vardır.
- Bütçe gelirlerinin hidrokarbon bağımlılığı göze alındığında düşük petrol fiyatları büyümenin önünde önemli bir kısıtlamadır. Buna karşılık, petrol dışı ekonomik faaliyet, büyük ölçüde kamu harcamalarına dayanmaktadır.
- Siyasi istikrarsızlık son yıllarda Bahreyn ekonomisini olumsuz etkilemiştir

Fırsatlar:

- KİK (Körfez Arap Ülkeleri İşbirliği Konseyi) Kalkınma Fonu'nun geri kalanından sağlanan mali destek, önümüzdeki yıllarda altyapı yatırımlarını yönlendirecektir.

Tehditler:

- Bahreyn'in siyasi çıkmazı devam edecek gibi görünmekte ve bu da ekonomik büyüme için aşağı yönlü bir risk oluşturmaktadır.

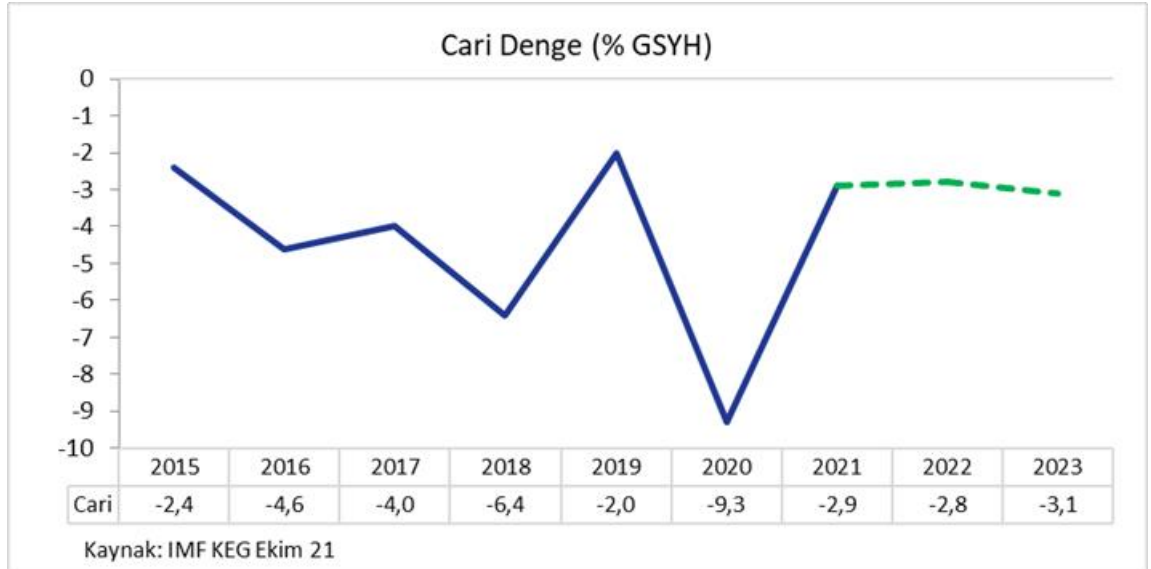

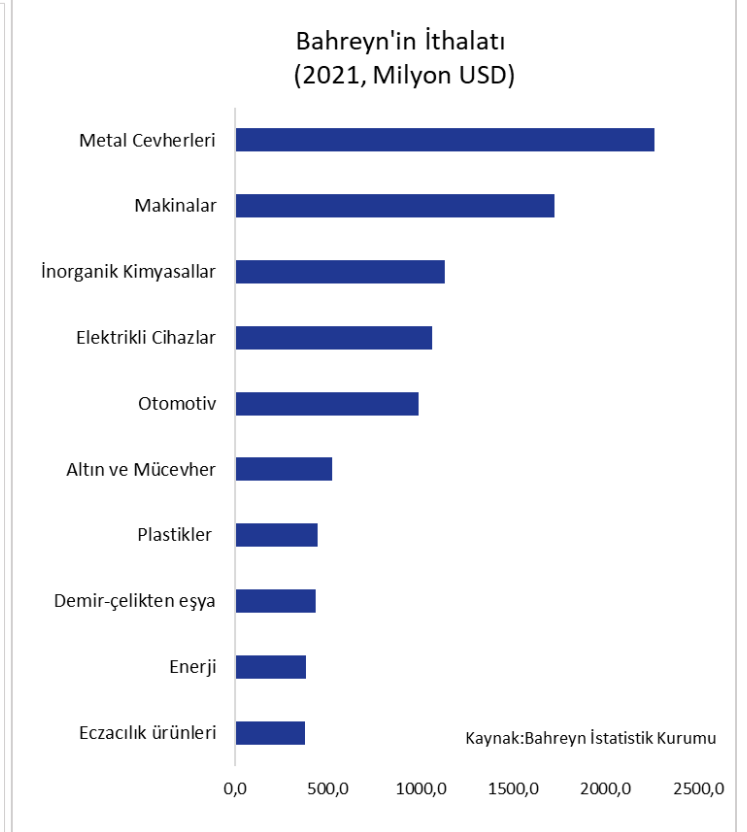
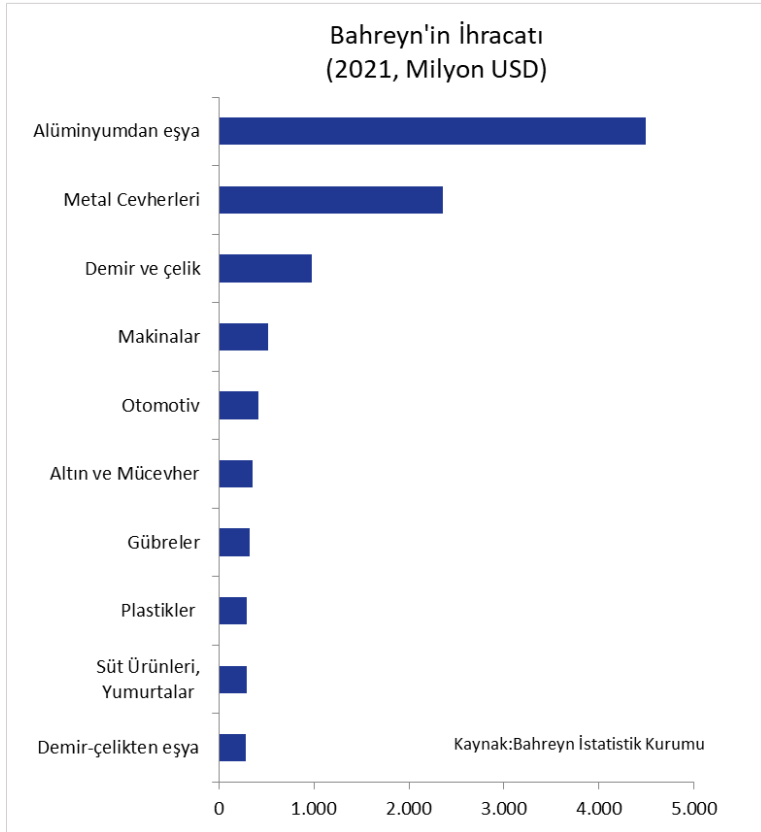
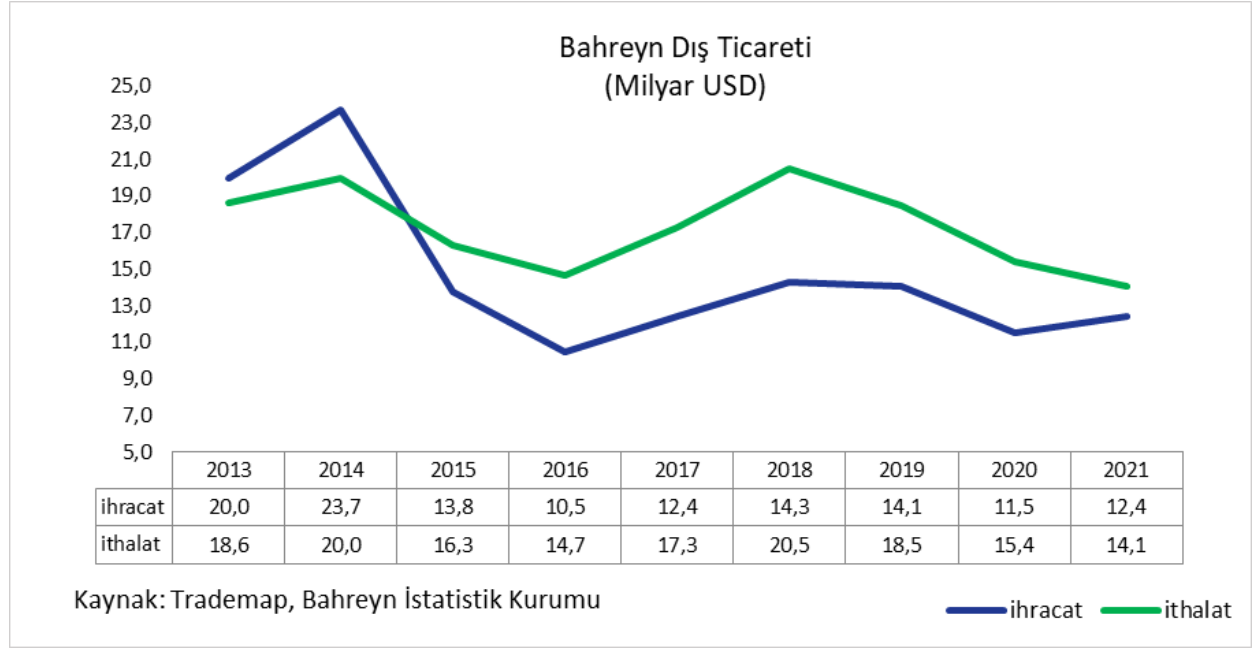
4. CARİ DENGE VE DIŞ TİCARET

Ülkenin cari dengesi, dış ticaret açığından kaynaklı açık vermektedir. 2013-2014 yıllarında dış ticaret fazlasının etkisiyle sırasıyla %7,4 ve %4,5 fazla veren cari denge 2015 yılından sonra petrol fiyatlarının düşmesiyle açık vermeye başlamıştır.

2015-2017 yılında ortalama 12 milyar USD ihracat, 16 milyar USD ithalat gerçekleşmiştir. 2018 yılında ithalatın %18 artarak 21 milyar USD'ye çıkması ve ihracatın 14 milyar USD seviyesinde gerçekleşmesi dış ticaret açığını artırarak ülkenin GSYH cinsinden %6,4 cari açık vermesinde etkili olmuştur. 2020 yılında ise, ihracat %18 daralarak 12 milyar USD seviyesinde, ithalat ise aynı dönemde %20 azalarak 15 milyar USD seviyesine gerilemiş, aynı dönemde dış ticaret açığı 3,9 milyar USD olmuştur. Salgın kaynaklı olarak hizmet ihracatının da gerilemesiyle 2020 yılında Bahreyn cari dengesi GSYH cinsinden %9,3 açık vermiştir. 2021 yılında ise, ihracat %8 artarak 12,4 milyar USD'ye yükselmiş; ithalat ise aynı oranda daralarak 14 milyar USD'ye gerilemiştir. Böylece dış ticaret açığını 1,7 milyar USD'ye gerileyen Bahreyn'in cari açığını da GSYH cinsinden %2,9'a düşürdüğü tahmin edilmektedir.

2021 verilerine göre, alüminyumdan eşya ve metal cevherleri ihracatın %55'ini oluşturmaktadır. İthalatta ise, metal cevherleri, makinalar ve inorganik kimyasallar önde gelen sektörlerdendir. Bahsedilen ürün grupları ülke ithalatının %36'sını oluşturmaktadır.

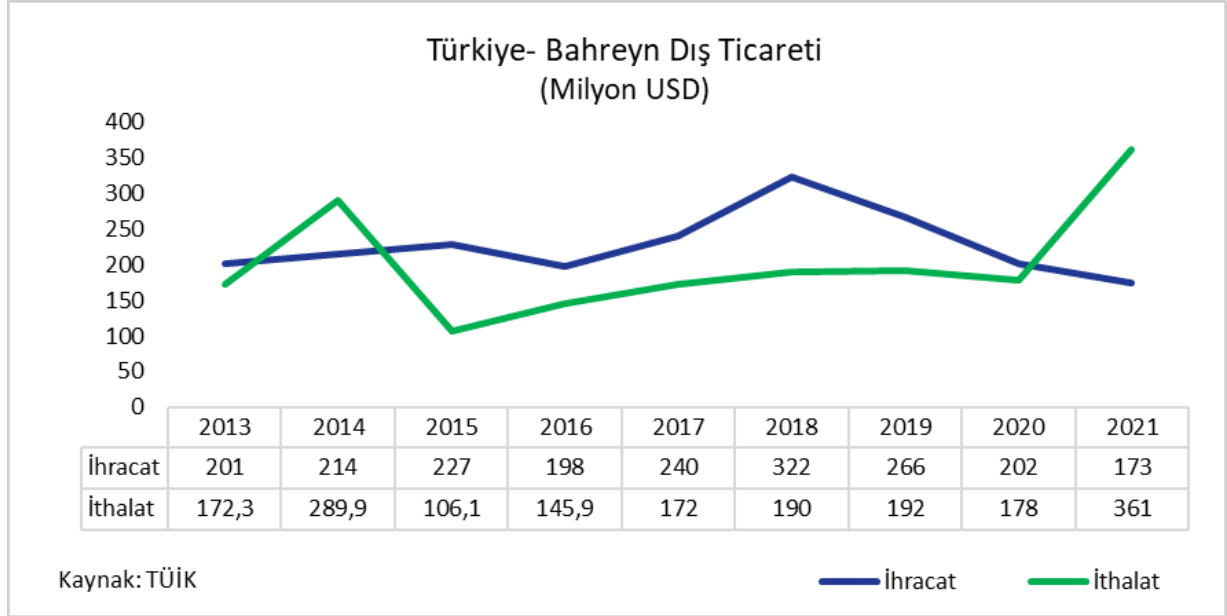

5. TÜRKİYE- BAHREYN DIŞ TİCARETİ

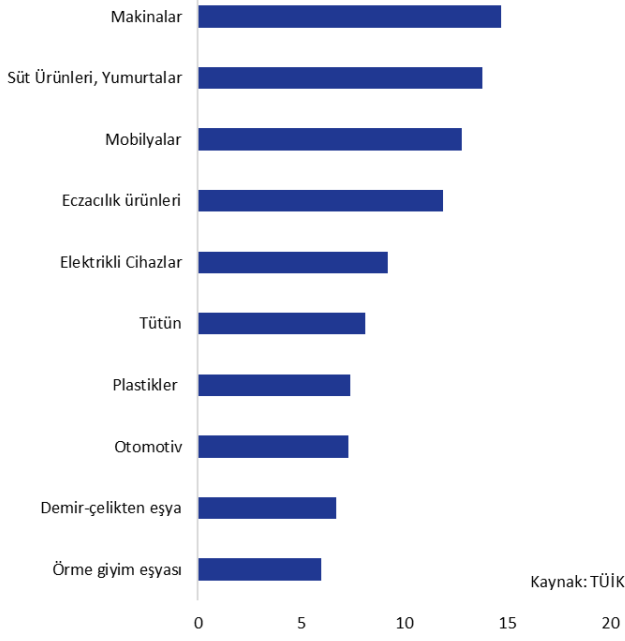
Türkiye, Bahreyn ile olan dış ticaretinde 2014 ve 2021 yılı haricinde net ihracatçı konumundadır. 2014 yılında ithalatın etkisiyle 504 milyon USD seviyesine ulaşan dış ticaret hacmi, takip eden yılda ithalatın %63 azalmasıyla 333 milyon USD'ye gerilemiştir. 2018 yılında ihracatın %34 artarak 322 milyon USD ile rekor seviyeyi görmesi, Türkiye'nin Bahreyn ile olan dış ticaret hacminin de 512 milyon USD ile zirve seviyeye çıkartmıştır.

2020 yılında, Türkiye'nin Bahreyn'e ihracatı 202 milyon USD seviyesinde gerçekleşirken Bahreyn'den ithalatı ise 178 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılında ise, ihracat %14 daralarak 173 milyon USD'ye gerilemiş, ithalat ise %103 artarak 361 milyon USD'ye yükselmiştir. Böylece, Türkiye Bahreyn'e karşı 187 milyon USD dış ticaret açığı vermiştir.

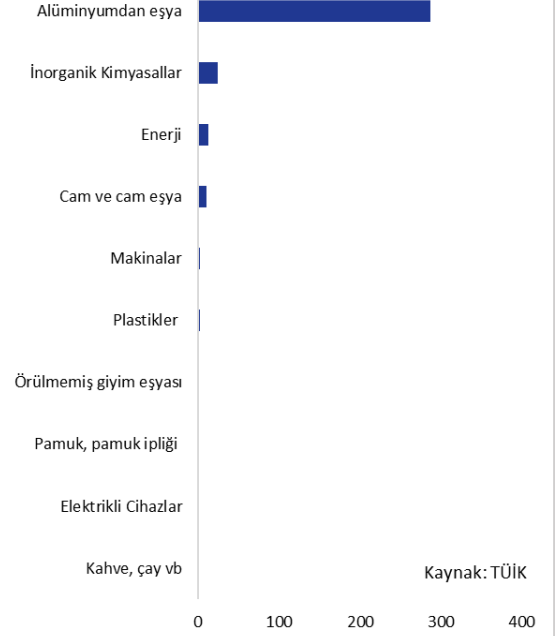
Ürün bazında ise, Türkiye'nin Bahreyn'e olan ihracatında makinalar, süt ürünleri-yumurtalar ve mobilyalar sektörleri öne çıkmaktadır. Bahsedilen sektörler ülkeye olan ihracatın %25'ini oluşturmaktadır. İthalatta alüminyumdan eşya başlıca ürün grubu olup ülkeden ithalatın %85'ini kapsamaktadır.

Türkiye'nin Bahreyn'e İhracatı (2021, Milyon USD, ÖTS)

Türkiye'nin Bahreyn'den İthalatı (2021, Milyon USD, ÖTS)

DIŞ EKONOMİK İLİŐKİLER KURULU

Huzur Mahallesi, Azerbaycan Caddesi Skyland Sky Office No: 4
B Blok Kat: 21-22 Seyrantepe 34485 Sarıyer/İstanbul

www.deik.org.tr • info@deik.org.tr

[Twitter](#) [Instagram](#) [LinkedIn](#) [YouTube](#) [Facebook](#) /deikiletisim | www.deik.org.tr